

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123205165
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2123205165.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. Š., Z.. XX.X.XXXX, K. B. V., t. č. Centrum pre deti a rodiny Trnava, so sídlom Botanická 46, Trnava, v konaní zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matka: F. F., Z.. XX.X.XXXX, K. B. V. a otec: P. Š., Z.. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, o návrhu navrhovateľky: D.. T. B.Č., Z.. XX.X.XXXX, B. Č. XX, K., na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého G. Š., Z.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke D.. T. B., Z.. XX.X.XXXX, ktorá je povinná vykonávať sústavnú osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého, zastupovať ho v bežných veciach a spravovať jeho majetok namiesto rodičov.

II. Matka je povinná s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletého G. sumou vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

III. Súd týmto mení rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 21P/3/2021-97 zo dňa 28.4.2021.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 28.6.2023 domáhala, aby jej súd zveril maloletého G. do náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedla, že maloletého G. pozná od jeho umiestnenia v CDR Trnava a v lete 2020, počas letného pobytu dieťaťa u nej, vznikla medzi nimi citová väzba. Pokiaľ jej to bolo centrom umožnené, G. sa venovala, vodila ho do školy, zo školy a učili sa spolu každý deň. S G. strávili veľa spoločných víkendov, dovolení, prázdninových a vianočných pobytov. Stal sa neoddeliteľnou súčasťou jej rodiny, je zvyknutý na jej rodičov, u ktorých na vidieku trávia spoločný čas a G. ich považuje za starých rodičov. Navrhovateľka je momentálne vo výpovednej lehote a v CDR Trnava dňa 31.7.2023 ukončí pracovný pomer, ale nechce stratiť kontakt s G.. Navrhovateľka chce naďalej rešpektovať a podporovať súrodenecké vzťahy medzi G. a jeho troma súrodencami.

2. Matke maloletého dieťaťa bol návrh doručený dňa 3.9.2023, k tomuto sa však matka žiadnym spôsobom nevyjadrila.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a procesného opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav veci, na základe ktorého rozhodol v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku na pojednávaní v neprítomnosti

matky maloletého, ktorá mala predvolanie na pojednávanie riadne doručené, na pojednávanie sa nedostavila, svoju neúčast' neospravedlnila a nežiadala o odročenie pojednávania z vážnych dôvodov.

4. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že maloletého G. má vo svojej domácnosti od 26.9.2023 na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Býva spolu s G. vo vlastnom byte. Maloletý chodí do 3. ročníka Základnej školy v Trnave, je integrovaný a v škole má asistenta. Navštevujú spolu špeciálneho pedagóga. S maloletým sa učí každý deň, dieťa sa snaží a napreduje. S maloletým si vychádzajú dobre, nie sú s ním žiadne problémy. Cez týždeň sa venujú hlavne škole a školským povinnostiam, dieťa chodí aj na plávanie, cez víkendy navštevujú jej rodičov na vidieku. Matka spočiatku dieťa kontaktovala pravidelne, naposledy s maloletým bola v januári 2024, s dieťaťom však telefonuje. G. je v kontakte so svojimi súrodencami, V. a K., deti sa spolu stretávajú na základe harmonogramu v CDR.

5. Procesný opatrovník odporučil návrhu navrhovateľky vyhovieť a maloletého zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa majú vedomosť, že matka o tomto návrhu vie, so zverením maloletého súhlasí, taktiež ani daný úrad nemá žiadne námietky voči zvereniu dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

6. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

7. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

8. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

9. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

10. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží

povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča, je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a prichádza do úvahy v prípade, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa.

15. Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci, sledujúc v prvom rade záujem maloletého dieťaťa, vyvodil súd ten záver, že momentálne je v najlepšom záujme maloletého Filipa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. V danom prípade navrhovateľka prejavila záujem o zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko matka maloletého v súčasnej dobe nezabezpečuje o dieťa starostlivosť. Navrhovateľka sa už od septembra 2023 riadne stará o maloletého, pozná potreby dieťaťa, a aj zdravotný stav navrhovateľky jej dovoľuje naďalej zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Vo svojej domácnosti má navrhovateľka vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa, spĺňa predpoklady pre zverenie aj po psychickej stránke.

16. Spolu s rozhodovaním o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča je potrebné rozhodnúť aj o výživnom pre maloleté dieťa (§ 81 ods. 1 Zákona o rodine), a to v zmysle zásad určených v ustanovení § 62 a nasl. Zákona o rodine, teda s ohľadom na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery povinného rodiča, ako aj potreby maloletého dieťaťa. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom plnenie vyživovacej povinnosti rodičov je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné sa samé živiť a má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

17. V danej veci súd zistil, že matka neprispieva na výživu maloletého žiadnou sumou. Nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť aktuálne majetkové pomery matky, súd jej určil povinnosť platiť výživné v minimálnej zákonnej výške v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré výživné je matka povinná platiť na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

18. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď vo výroku IV. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. Civilného mimosporového poriadku, keď zároveň nezistil, že by tu boli také okolnosti prípadu, aby bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov s poukazom na zásadu spravodlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).